

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Rahastanud Euroopa Liit
NextGenerationEU

Eesti
tuleviku heaks

Taaste- ja vastupidavusrahastu (RRF) bioressursside väärimise investeeringutoetus 2025

Argo Peepson

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

argo.peepson@agri.ee

05.03.2025

Eesti taastekva

Eesti 2035

Rahastanud Euroopa Liit
NextGenerationEU

Eesti
tuleviku heaks

82 MLN €

TERVISHOID, SOTSIAALKAITSE

72 mln € Viljandi Tervikumi rajamine

10 mln € Noorte tööpuudust vähendavad
tööturumeetmed

198 MLN €

ENERGEETIKA JA ENERGIATÖHUSUS

76 mln € Korterelamute ja väikeelamute
energiatõhususe suurendamine

55 mln € Energeetika investeeringud
taastuenergia osakaalu kasvatamiseks

67 mln € Avamere tuuleparkide arendamine

116 MLN €

ETTEVÖTETE DIGIPÖÖRE

73 mln € Majanduse digipöörde toetamine

33 mln € Ettevõtete konkurentsivõime
toetamine välisurgudel

10 mln € Digipööret toetavate oskuste
arendamine

121 MLN €

DIGIRIIK

43 mln € Riigi IT-baasteenuste reform: töökoha- ja
servermajutusteenuste ümberkorraldamine
digiriigi kestlikkuse tagamiseks

50 mln € Avalike digiteenuste reform: ettevõtjatele
ja kodanikele riigi teenuste muutmine sünd-
muspõhiseks, proaktiivseks ja kõnekrati abil
kasutatavaks

24 mln € Viimase miili netiühenduse
kättesaadavuse tõstmine

4 mln € Rahapesu andmebüroo IT-investeeringud

255 MLN €

ETTEVÖTETE ROHEPÖÖRE

100 mln € Ettevõtete rohefond

8 mln € Rohetehnoloogiate arenguprogrammid

53 mln € Ressursitõhusate rohetehnoloogiate
kasutuselevõtt

9 mln € Tootmisettevõtte ärimudeli toetus

50 ml € Vesiniku tervik tehnoloogiate
kasutuselevõtu edendamine

15 mln € Rohepööret toetavate oskuste
arendamine

20 mln € Varustuskindluse investeeringute
toetusmeede

TAASTE- JA VASTUPIDAVUS- RAHASTU (RRF)

953 MLN €

90 MLN €

REPowerEU

32 mln € Taastuenergia arendamise kiirendamine

38 mln € Taastuenergia tootmise võrku
integreerimise võimekus

20 mln € Biogaasi ja biometaanii tootmise
ja kasutamise suurendamine

91 MLN €

SÄÄSTLIK TRANSPORT

18 mln € Multifunktsionaalne töölaev

31 mln € Rail Baltic viaduktide ehitus

37 mln € Tallinna Vanasadama
trammiliini rajamine

5 mln € KOVide kergliiklusteed

Bioressursside väärimise investeeringutoetus 2025

Vabariigi Valitsuse 29.11. 2021. a määrus nr 108 „**Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused**“ (taastekava üldtingimuste määrus)

Maaeluministri 19.08.2022. a määrus nr 48 „**Bioressursside väärimise investeeringutoetus**“, NB! viimane jõustunud muudatus 21.02.2025!

Eesmärgid:

- 1 Bioressursile kõrgema lisandväärtuse andmine
- 2 Innovatsioonivõimekuse kasvatamine
- 3 Kasvuhoonegaaside heite (KHG) vähenemisse panustamine

Bioressurss = **bioloogilist päritolu taastuvad** tootmisvahendid ja -tagavarad

Toetatavad tegevused

Toetatakse:

- **Masinate ja seadmete soetamine või väljavahetamine** uuenduslike, ressursitõhusate ja bioressursile kõrgemat lisandväärtust anda võimaldavate masinate ja seadmete vastu

Näiteks:

- *biomassi eeltöötlemise mehaanilised masinad ja seadmed, sh peenestid, purustajad, kuivatid jmt,*
- *biomassi bioloogiliseks, keemiliseks, biokeemiliseks või füüsikalise-keemiliseks töötlemiseks vajalikud masinad ja seadmed, nagu ekstruuderid, bioreaktorid jmt*
- *muud mehaanilised, elektrilised, termilised masinad jt seadmed, mis on vajalikud tegevuse elluviimiseks ja aitavad täita toetatava tegevuse eesmäärke*

Toetatavad tegevused

- Toetatakse ainult selliseid tegevusi, millega **ei tekitata** määruse (EL) 2020/852 artiklis 17 nimetatud **olulist kahju** (*DNSH, do no significant harm*)
- Toetatava tegevuse „ei kahjusta oluliselt” põhimõttele vastavust tuleb hinnata (taotluse osa), vt info ja abimaterjalid PRIA v RTK koduleht

El toetata (1)

- **Fossiilkütustega seotud tegevusi**, sealhulgas allkasutust tootmisahela järgmistes etappides, välja arvatud elektri- või soojusenergia tootmist ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projekte, mis vastavad põhimõttele „ei kahjusta oluliselt” tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele
- **Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi raames toimuvaid tegevusi**, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole madalam asjaomasest võrdlusalusest väärtustasemest
- **Prügilatega seotud tegevusi**
- **Jäätmepõletustehastega seotud tegevusi**, välja arvatud juhul, kui tegevused toimuvad üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades või olemasolevates jaamades ning tegevuste eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada põletustuhas leiduvaid materjale, tingimusel, et need tegevused ei suurenda jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga

El toetata (2)

- **Jäätmete mehaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega seotud tegevusi**, välja arvatud juhul, kui tegevused toimuvad olemasolevates mehaanilis-bioloogilise töötlemise jaamades ning tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojätmete kompostimiseks või biojätmete anaeroobseks lagundamiseks, tingimusel, et need tegevused ei suurenda jaama jäätmetöötlusvõimsust ega pikenda nende kasutusiga
- **Tegevusi, mille korral jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda**
- **Biomassist kütuste tootmist ja biomassi energeetilist kasutust, välja arvatud biogaasitootmist ning energia tootmist kõrvalsaadustest, jääkidest või jäätmetest omatarbeks**, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209), artiklites 29–31 toodud tingimustele

Sihtgrupp, toetuse suurus

- Toetust võib taotleda: äriseadustiku tähenduses **äriühing**
- Taotlusvooru eelarve on **9,3 mln** eurot
- Taotletava toetuse **miinimumsuurus ühe taotluse** kohta on **100 000 eurot** ja taotletava toetuse **maksimumsuurus on 1,5 miljonit eurot ühe taotleja** kohta. Omavahel seotud tegevused tuleb esitada ühes taotluses
- Taotleja ja taotlejaga ühte kontserni kuuluvad ettevõtjad või konkurentsiseaduse § 2 lõike 4 tähenduses valitseva mõju kaudu üksteisega seotud ettevõtjad ei saa kokku taotleda toetust rohkem kui 1 500 000 eurot
- Toetuse määr sõltub riigiabi alusest

Toetuse määr/riigiabi

- Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 **artikli 14 (regionaalabi)**:
 - 1) Kirde-Eestis (Ida-Viru mk) elluviidava projekti puhul suurettevõtjale kuni **25%**, keskmise suurusega ettevõtjale kuni **35%** ja väikeettevõtjale kuni **45%**
 - 2) Lõuna-Eestis elluviidava projekti puhul suurettevõtjale kuni 20%, keskmise suurusega ettevõtjale kuni 30 % ja väikeettevõtjale kuni 40%
 - 3) Põhja-, Lääne- ja Kesk-Eestis elluviidava projekti puhul suurettevõtjale kuni **15%**, keskmise suurusega ettevõtjale kuni **25%** ja väikeettevõtjale kuni **35%**
- Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 **artikli 41 (taastuvallikatest toodetud energia ja vesinik)**:
 - 1) suurettevõtjale kuni **45%**
 - 2) keskmise suurusega ettevõtjale kuni **55%**
 - 3) väikeettevõtjale kuni **65%**

Toetuse määr

- Komisjoni teatise „Suunised põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades antava riigiabi kohta“ (2022/C 485/01) 1. peatüki jaos 1.1.1.3 sätestatud juhul on toetuse maksimummäär kuni **50%** abikõlblikest kuludest
 - Ainult põllumajandustoodete (Euroopa Liidu toimimise lepingu Lisa I) töötlemise või turustamisega seotud investeeringud*
- Vähese tähtsusega abi puhul ei tohi ühele ettevõtjale toetuse andmisele vahetult eelnenud kolme aasta pikkuse perioodi jooksul antud vähese tähtsusega abi koos taotletava toetusega ületada vähese tähtsusega abi ülemmäära **300 000 eurot**

Taotleja (vajadusel PRIA abiga) saab toetust taotleda vähese tähtsusega abina juhul, kui vähese tähtsusega abi maht pole ületatud. Juhul, kui see on ületatud, antakse abi riigiabina üldise grupierandi määruse artikli 14 või 41 alusel

Üldised tingimused toetatavatele tegevustele

- Masina või seadme puhul, mis paigaldatakse ehitisse või mida kasutatakse ehitises, peab ehitis olema taotleja omandis või kasutusvaldus või sõlmitud kirjalik üüri- või rendileping vähemalt 5 aastaks arvates viimase toetusosa väljamaksmisest või vähemalt 3 aastaks, kui taotleja on VKE
- Tegevuse elluviimist ei või alustada varem, sellega seotud siduvaid kohustusi ei või olla võetud varem ja tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui taotluse esitamise päevale järgneval kalendripäeval

Üldised tingimused taotlejale

- Üldtingimuste määruse §-s 5 tingimused (kehtiv karistus; majandustegevus ei ole lõppenud ega peatunud; maksuvõlg riigile ei ole suurem kui 100 eurot või see on ajatatud; ei ole pankrotis ega sundlõpetamisel; ei ole raskustes)
- Taotleja ei ole saanud ega taotle samal ajal sama kulu kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi
Taotleja on varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuuluva summa tähtajal tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tagasimaksed tasunud ettenähtud summas
- Enne taotluse esitamist tegutsenud vähemalt kaks majandusaastat ja tema müügitulu peab taotluse esitamisele vahetult eelnenud mõlema kahe majandusaasta keskmisena olema vähemalt võrdne taotletava toetuse summaga

Abikõlblikud kulud

- Kõik abikõlblikud kulud peavad tegevuse elluviimiseks olema põhjendatud, selged ja üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekad ning vajalikud tegevuse eesmärgi saavutamiseks
- Kasutatud masina või seadme soetamise kulu abikõlblik, kui soetatav masin või seade ei ole taotluse esitamise hetkel vanem kui viis aastat, selle soetamiseks ei ole kasutatud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest ega muud tagastamatut riigiabi ning selle hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse masina või seadme hinnast madalam

Mitteabikõplikud kulud

- standardtarkvara, -arvutustehnika ja -sidevahendi, sealhulgas mobiiltelefoni ostmise ja rentimise kulud, välja arvatud soetatava või väljavahetatava masina või seadme toimimiseks vajalik tarkvaraga seotud kulu
- lepingu sõlmimise, intressi ja kindlustusega seotud kulu
- liisingumakse, kui asja omandiõigus ei lähe toetuse saajale üle arvates viimase toetusosa maksmisest
- tolli-, sisseveo- ja muu maks, mida hüvitatakse, tasaarveldatakse ja kustutatakse muul moel;
- sularahamakse, teenustasu pangatoimingu eest, intress, tagatismakse ja finantsteenusega seotud muu kulu;
- maa ja olemasoleva hoone ostmise ja rentimise kulu
- õigus- ja raamatupidamisteenuse eest tasumiseks tehtud kulutused
- tehnilise teostatavuse uuringu eest tehtud kulutused
- reklaamikulu, riigilõiv, notaritasu, trahv, finantskaristus ja kohtumenetluse korral menetluskulud
- toreduslikud kulutused ja muud majanduslikult ebaotstarbekad kulud; muud kulud, mis ei ole seotud kavandatava tegevuse elluviimisega
- käibemaks, välja arvatud juhul, kui on võimalik tõendada, et käibemaksuga maksustamine toimub liikmesriigi väliselt ja seeläbi tekib riigile kulu
- kulud, mis ei ole riigiabi reeglitest tulenevalt abikõplikud

Ostumenetlus (1)

- Soetatava vara mõistliku maksumuse väljaselgitamiseks tuleb korraldada ostumenetlus
- Kui tellitava töö, teenuse või soetatava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on **alla 30 000 euro**, kuid ületab 5000 eurot, küsitakse üksteisest sõltumatute pakkujate käest vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumust
- Kui tellitava töö, teenuse või soetatava vara eeldatav käibemaksuta maksumus on **30 000 eurot või sellest suurem**, peab taotleja korraldama **riigihangete registris ostumenetluse**

Ostumenetlus (2)

Riigihangete registris toimuv ostumenetlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- ostumenetluse väljakuulutamisel avaldatakse riigihangete registris ostuteade, millest nähtub tellitava töö või teenuse või soetatava vara kirjeldus, tehnilised andmed, majanduslikult soodsaima hinnapakumuse väljaselgitamiseks hinnapakumuste hindamise kriteeriumid ja hinnapakumuste esitamise tähtpäev
- hinnapakumuste esitamise tähtaeg on vähemalt 15 tööpäeva;
- teade ostumenetluse kohta on avalik;
- ostumenetlusega seotud teabevahetus ostumenetluse korraldaja ja hinnapakkuja vahel, sealhulgas ostuteatele ja sellega seotud dokumentidele juurdepääsu võimaldamine ning hinnapakumuste ja selgituste esitamine, toimub riigihangete registris;
- hinnapakumused võetakse vastu ja avatakse riigihangete registris;
- ostumenetluse tingimusi ei tohi muuta pärast hinnapakumuste esitamise tähtaega ja parima hinnapakumuse valimisel ei tohi neist kõrvale kalduda;
- PRIA esindajale antakse vaatlaja roll

Ostumenetlus (3)

- Hinnapakumuse peab sisaldama taotleja nime, hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise kuupäeva, töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust ning vajaduse korral tehniliste tingimuste loetelu, mis osutab tehnilisele spetsifikatsioonile
- Taotleja ei või küsida hinnapakumust endaga seotud isikutelt (*tulumaksuseaduse § 8 lõike 1*)
- Taotleja ei või piirsummade eiramiseks jaotada osadeks toetatava tegevuse raames tellitavat tööd või teenust, mis on vajalik sama eesmärgi saavutamiseks, ega soetatavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv. Taotleja võib jaotada tellitava osadeks, kui see on objektiivsetel põhjustel õigustatud
- Kasutatud masina või seadme soetamise korral küsib taotleja üksteisest sõltumatute asjakohaste hinnapakkujate käest vähemalt ühe hinnapakumuse kasutatud masina või seadme kohta ja kaks hinnapakumust uue samaväärse masina või seadme kohta

Võib loobuda konkureerivate hinnapakumuste küsimisest või ostumenetluse korraldamisest riigihangete registris, kui see on objektiivselt põhjendatud, eelkõige kui turul puudub asjaomase töö, teenuse või vara pakkujate paljusus!

Taotluse esitamine (1)

! Taotluste vastuvõtt toimub elektrooniliselt Riigi Tugiteenuste Keskuse e-toetuste keskkonnas!

! Taotlusi saab esitada 10. märts - 3. aprill 2025 kell 16:30

Taotlusel (väljavõte):

- teave selle kohta, kas taotleja on mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtja või suurettevõtja
- tegevuse kirjeldus ja eesmärk ning saavutatavad tulemused, sealhulgas uuendatava tehnoloogia või arendatava toote ja bioressursile kõrgema majandusliku lisandväärtuse andmise kirjeldus ning lisandväärtuse kasvu prognoos, ning kirjeldus, milline on tegevuse mõju kasvuhoonegaaside heite vältimisele või vähendamisele;
- tegevuse toimumise koht; algus- ja lõppkuupäev; kavandatava tegevuse kogumaksumus ja abikõlblikud kulud
- taotletava toetuse suurus ja toetuse osakaal abikõlblikest kuludest
- teave, kas kavandatav investeeringuobjekt ostetakse liisingulepingu alusel

Taotluse esitamine (2)

Dokumendid, kinnitused (väljavõte)

- eelnenud kahe majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne, (kui pole äriregistris)
- „ei kahjusta oluliselt” põhimõttele vastavuse hindamise aruanne
- kliimarisikidest tingitud tagajärgede leevendamise kirjeldus
- omafinantseeringu olemasolu tõendavad dokumendid
- esindusõigusliku isiku ja tegevuste elluviimise eest vastutavate isikute elulookirjeldus ning ülesannete jaotus projekti tegevuste eest vastutavas meeskonnas
- hinnapakkumused või ostumenetluse viitenumber
- kaasomaniku nõusolek, kui masin või seade paigaldatakse kaasomandis olevasse ehitisesse
- kirjaliku üüri- või rendilepingu ära kiri, kui masin või seade paigaldatakse ehitisse, mis ei ole taotleja omandis
- kasutatud masina või seadme soetamise korral dokumendid, mis tõendavad selle vanust ja hinda

Taotluste hindamine (1)

Hindamiskriteerium	Osakaal koondhindest (%)
Tegevuse mõju loodavale lisandväärtusele	25
Tegevuse mõju KHG heite vähendamisele	20
Taotleja suutlikkus tegevus ellu viia	20
Tegevuse põhjendatus	20
Tegevuse uuenduslikkus	15

Taotluste hindamine (2) ja taotluse rahuldamine

- PRIA moodustab hindepunktide alusel taotluste paremusjärjestuse
- Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ei ületa toetuseks ettenähtud vahendeid, rahuldatakse kõik nõuetele vastavad taotlused, mille koondhinne on vähemalt **1,60** hindepunkti
- Kui hindamistulemuste alusel väljavalitud ja paremusjärjestusse seatud nõuetekohast taotlust ei ole võimalik täies ulatuses rahuldada, sest taotletava toetuse suurus ületab toetuseks ettenähtud vahendite jäägi, võib PRIA teha taotluse osalise rahuldamise otsuse tingimusel, et taotluses kavandatud tegevused viiakse ellu
- Kui taotleja ei ole taotluse osalise rahuldamise otsusega nõus, teeb PRIA taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

Taotluse rahuldamata jätmine

- **Taotlus jääb rahuldamata, kui:**
 - taotleja, taotlus või toetatav tegevus ei vasta toetuse saamiseks esitatud nõuetele
 - taotluse koondhinne on väiksem kui **1,60** hindepunkti
 - taotletava toetuse suurus ületab toetatava tegevuse toetusteks ettenähtud vahendite jäägi
 - taotleja ei ole nõus toetussumma vähendamisega
- PRIA teeb taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või taotluse rahuldamata jätmise **otsuse 60** tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast (**hiljemalt 26. juuni 2025**)

Toetuse saaja kohustused

Määruse § 22 ja 23

- Viis aastat arvates viimase toetusosa väljamaksmisest (või kolm aastat, kui VKE) – tegevuse elluviimine, järelevalve lubamine, raamatupidamine, dokumentide säilitamine, teavitamiskohustused jne
- Investeeringuobjekti sihipärane kasutamine vähemalt viis aastat arvates viimasest väljamaksest (või vähemalt kolm aastat, kui VKE)
- Alates taotluse esitamisest kuni viimase toetusosa väljamaksmiseni taotluses esitatud või toetatava tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust
- Toetuse saaja esitab maksetaotluse koos dokumentidega mitte rohkem kui kord kvartalis kvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks ja mitte hiljem kui 2026. aasta 31. maiks
- **Toetatav tegevus peab olema täielikult ellu viidud ja seda tõendavad dokumendid PRIA-le esitatud hiljemalt 2026. aasta 31. maiks**

Toetuse ettemakse

- Ettemakse võib moodustada **kuni 40 protsenti määratud toetuse summast**
- Ettemakse võimalust ei saa kasutada liisingulepingu alusel ostetava vara puhul ning ettemaksega seotud kulud tuleb teha ja tasuda enne toetuse järgmist väljamakset
- Kui toetus on riigiabi, tehakse toetuse ettemakse **tagatise alusel**, esitades selleks PRIAle elektrooniliselt e-toetuse kaudu ettemaksu taotluse ning tagatise:
 - garantii andja on riik, Eestis tegevusloa alusel tegutsev krediidi- või finantseerimisasutus või Eestis filiaalina tegutsev välisriigi krediidi- või finantseerimisasutus;
 - garantii tähtaeg on vähemalt 45 kalendripäeva pikem ettemakse kasutamise tõendamise tähtajast;
 - garantii katab kogu ettemakse summa;
 - garantiid andva krediidi- või finantseerimisasutuse või krediidi- või finantseerimisasutuse emaettevõtja pikaajaline krediidireiting on vähemalt Baa1 (Moody's) või BBB+ (Standard & Poor's) või sellega samaväärne

Lisainfo

Vabariigi Valitsuse 29.11. 2021. a määrus nr 108 „**Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused**“

Maaeluministri 19.08.2022. a määrus nr 48 „**Bioressursside väärindamise investeeringutoetus**“, NB! viimane jõustunud muudatus 21.02.2025!

PRIA: <https://www.pria.ee/toetused/bioressursside-vaarindamise-investeeringutoetus-2025>

Investeeringutoetuste infotelefon **737 7678**
e-post **info@pria.ee**

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Rahastanud Euroopa Liit
NextGenerationEU

Eesti
tuleviku heaks

AITÄH JA EDU TAOTLEMISEL!

<https://www.pria.ee/toetused/bioressursside-vaarindamise-investeeringutoetus-2025>

argo.peepson@agri.ee